

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Antropologia wsi, PG_00200783						
Kierunek studiów	Etnologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Etnologii Polski i Antropologii Historii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Aleksandra Paprot-Wielopolska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	<p>1. Zapoznanie studentów ze specyfiką gospodarstwa chłopskiego jako warsztatu pracy i życia rodzinnego.</p> <p>2. Poznanie specyfiki kulturowej i historycznego zakorzenienia współczesnych zjawisk społeczno-kulturowych oraz gospodarczych polskiej wsi.</p> <p>3. Zapoznanie studentów z sytuacją chłopów w perspektywie historycznej, strukturą agrarną i społeczną wsi i ich zmianami.</p> <p>4. Zapoznanie studentów z sytuacją i problemami współczesnej wsi polskiej</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	_W08 Zna i potrafi analizować różne zjawiska kulturowe występujące na polskiej wsi za pomocą metod właściwych dla różnych szkół w antropologii i etnologii	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[ETNOL3_W05] Zna i rozumie powiązania etnologii i antropologii kulturowej z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi: kulturoznawstwem, filozofią, historią, archeologią, socjologią	K_WO5 Zna i rozumie powiązania antropologii wsi z socjologią i historią (zwłaszcza historią chłopów polskich)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[ETNOL3_U06] Potrafi rozpoznawać i analizować różne typy kultury: materialnej, symbolicznej i społecznej	_U08 Potrafi rozpoznać i analizować przejawy kultury materialnej, symbolicznej i społecznej występujące na wsi	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotowy do przeformułowania swojego stanowiska	_K02 Jest otwarty na nowe idee i gotowy do przeformułowania swojego stanowiska	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[ETNOL3_K07] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	_K07 Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego wsi oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_K01] Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	_K01 Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy z zakresu antropologii wsi, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	<p>1. Wprowadzenie do antropologii wsi : wieś i obszary wiejskie kryteria polskie i europejskie, przemiany wsi i obszarów wiejskich.</p> <p>2. Zarys dziejów chłopów w Polsce na tle europejskim; uwłaszczenie i jego znaczenie dla mieszkańców wsi polskiej.</p> <p>3. Wzrost świadomości grupowej chłopów; ruch ludowy- geneza, rozwój, przemiany, sytuacja współczesna</p> <p>4. Kompleks chłopski i jego konsekwencje społeczno-kulturowe; etos chłopski.</p> <p>5. Struktura społeczna wsi polskiej i jej przemiany.</p> <p>6. Struktura agrarna wsi i jej przemiany; ekonomiczne i symboliczne funkcje ziemi rolniczej.</p> <p>7. Migracje mieszkańców wsi dawniej i współcześnie i ich konsekwencje społeczno-kulturowe</p> <p>8. Chłopskie gospodarowanie - gospodarstwo chłopskie jako miejsce pracy i życia.</p> <p>9. Rodzina wiejska jej specyfika, funkcje, zadania, przemiany, sytuacja obecna</p> <p>10. Rola kościoła (katolickiego i innych) i parafii na wsi.</p> <p>11. Aktywność kulturalna i społeczna mieszkańców i wsi (KGW, OSP, LGD, Stowarzyszenia, zespoły folklorystyczne.</p> <p>12. Szkoła na wsi jako moderator zmian.</p> <p>13. Ochrona dziedzictwa materialnego i niematerialnego wsi; listy produktów regionalnych.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Wyniki egzaminu lub pracy egzaminacyjnej 80%	51.0%	80.0%
	Obecność i aktywność na zajęciach (udział w dyskusji) - 20%	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p><i>Ciągłość i zmiana. Sto lat rozwoju polskiej wsi</i>, red. M. Halamska, M. Stanny, J. Wiklin, Warszawa 2019.</p> <p>Kuciel-Frydryszak J., <i>Chłopki. Opowieść o naszych babkach</i>, Warszawa 2023.</p> <p>Leszczyński A., <i>Ludowa historia Polski. Historia wycisku i oparu. Mitologia panowania</i>, Warszawa 2020.</p> <p>Markowska D., <i>Rodzina w społeczności wiejskiej. Ciągłość i zmiana</i>, Warszawa 1976.</p> <p>Stomma L., <i>Antropologia kultury wsi polskiej XIX w.</i>, Warszawa 1986.</p> <p><i>Raport o stanie kultury wiejskiej w Polsce</i>, Wrocław 1997.</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p><i>W obliczu zmiany :wybrane strategie działania mieszkańców polskiej wsi</i>, red. K. Gorlach i G. Foryś, Wyd. UJ, Kraków 2005.</p> <p>Problemy polskiej wsi na przełomie wieków, red. L. Frąckiewicz, M. Król, Akademia Ekonomiczna, Katowice 2002.</p> <p>Wyżga M., <i>Chłopstwo. Historia bez krawata</i>, Kraków 2022.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Wpływ uwłaszczenia chłopów na strukturę agrarną i społeczną wsi polskiej do 1939 r.</p> <p>Rodzina wiejska dawniej i współcześnie.</p> <p>Wieś polska w XXI wieku.</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.